

DWA ŚWIATY
JEDEN GŁOS
BEZ ODWROTU



NIENAWIŚĆ, KTÓRĄ DAJESZ

W KINACH
OD 25 STYCZNIA



www.nienawisc-bilety.pl

 [chodzedokina](#)

**DWA ŚWIATY
JEDEN GŁOS
BEZ ODWROTU**



NIENAWIŚĆ, KTÓRĄ DAJESZ

Nienawiść, którą dajesz

Materiały edukacyjne dla nauczycieli

do wykorzystania na lekcjach wychowawczych oraz języka polskiego w ostatnich klasach szkoły podstawowej, gimnazjum oraz w klasach licealnych

Wprowadzenie do filmu

Starr Carter jest rozdarta pomiędzy dwoma światami: biedną dzielnicą, zamieszkaną przez Afroamerykanów, w której jest jej dom oraz prywatną szkołą, dla bogatych, głównie białych dzieciaków, do której uczęszcza. Ta krucha równowaga zostaje zachwiana, gdy Khalil, najlepszy przyjaciel Starr z dzieciństwa, zostaje zastrzelony na jej oczach przez oficera policji. Obydwie społeczności zaczynają naciskać na Starr, która będzie musiała odnaleźć własny głos, by walczyć o to, co słuszne.

Motywy przewodnie filmu to rasizm, prześladowania mniejszości, nietolerancja, stereotypy, nadużycia władzy, przemoc, ale także rodzina, pierwsze uczucia, dorastanie, poszukiwanie tożsamości i potrzeba życia w zgodzie z samym sobą.

To film, który koniecznie trzeba obejrzeć. Film, który porusza do głębi, wywołuje silne emocje, lecz jednocześnie daje siłę, uczy otwartości na innych i pokazuje, że nasz głos się liczy. Filmowa lektura obowiązkowa dla młodzieży i nauczycieli.

Reżyserem tej poruszającej opowieści o dojrzewaniu jest George Tillman Jr. (PRZEPIS NA ŻYCIE, NOTORIOUS oraz SIŁA I HONOR) na podstawie scenariusza Audrey Wells (POD SŁOŃCEM TOSKANII) w oparciu o debiutancką powieść Angie Thomas. Tillmanowi udało się pierwszemu skontaktować z Thomas i przekonać ją do siebie, zadawanymi pytaniami. Brzmiały one: „Czy to historia kogoś, kto szuka swojej tożsamości, znajduje własny głos i dowiaduje się kim jest, opowiedziana na tle brutalności policji i rasizmu? Czy taki miałś cel?” Dla Thomas stało się jasne, że mają podobny punkt widzenia. „On to rozumie. Rozumie główne wątki. Rozumie uczucia oraz czyta między wierszami” wspomina Thomas. „Chciałem zrobić

aktualny film dla młodych ludzi, ale też dla szerokiej widowni. Film, który skłoni do rozmów o ważnych problemach – rasowych, sprawiedliwości społecznej i tożsamości, tak żebyśmy mogli w przyszłości żyć coraz bardziej pokojowo i zmieniać się”, wyjaśnia Tillman.

Znakomicie obsadzone role główne i drugoplanowe sprawiają, że historia wydaje się autentyczna, a film do ostatniej minuty trzyma w napięciu.

Główną bohaterkę, Starr Carter, gra Amandla Stenberg, młoda aktorka znana między innymi z ekranizacji „IGRZYSK ŚMIERCI”. Angie Thomas była zachwycona, kiedy dowiedziała się, że do projektu dołączyła Stenberg. „To była trafna decyzja, bo pisząc postać Starr, myślałam o Amandli. Inspirowało mnie jej zaangażowanie społeczne i to, że wykorzystuje swoją pozycję, żeby mówić w imieniu osób dyskryminowanych. Nie mogliśmy znaleźć lepszej aktorki do roli Starr”.

Matkę Starr, Lisę, gra Regina Hall (GIRLS TRIP, BEST MAN), aktorka filmowa i telewizyjna, kojarzona dotychczas głównie z rolami komediowymi, jednak w filmie „Nienawiść, którą dajesz” brawurowo zagrała matkę, która pragnie jak najlepszej przyszłości dla swoich dzieci i jest gotowa do wielu poświęceń, aby ten cel osiągnąć. Ojca Starr, Mavericka, zagrał Russell Hornsby (PŁOTY, CREED 2). Aktor podkreśla, że rola ta była dla niego dużym wyzwaniem emocjonalnym.

W filmie usłyszeć można doskonałą muzykę. Oba światy, w których funkcjonuje główna bohaterka - Williamson i Garden Heights - mają swoje kawałki. W całej ścieżce dźwiękowej filmu przewija się duch Tupaca, ale kiedy Starr jest w Williamson, jest swoją Wersją Nr 2, więc wraz z jej stylem, sposobem zachowania i postępowania zmienia się też muzyka.

**DWA ŚWIATY
JEDEN GŁOS
BEZ ODWROTU**



NIENAWIŚĆ, KTÓRĄ DAJESZ

Temat lekcji: **Odnajdź swój głos i zmień świat**

Hasło „Odnajdź swój głos i zmień świat” może stać się tematem godziny wychowawczej. Zadania zaproponowane poniżej nawiązują bezpośrednio do filmu. Są zróżnicowane. Zawierają zarówno elementy pisania, jak i dramy, burzę mózgów i dyskusję. Jedno z zadań zawiera aspekt kulturowy, polegający na porównaniu życia młodzieży w Polsce i w Stanach Zjednoczonych.

To zestaw, z którego można dowolnie wybierać.

Celem zajęć poświęconych filmowi jest próba dotarcia do nastolatków w taki sposób, aby się otworzyli. Oprócz tego by potraktowali ten film jako lekcję tolerancji wobec inności i to nie tylko związanej z kolorem skóry, ale także pochodzeniem, seksualnością, językiem, odmiennością poglądów, religią, itd. Film jest także lekcją odwagi do walki w obronie własnych przekonań.



Zadanie 1. Seans filmowy.

Po obejrzeniu filmu ważna jest pierwsza reakcja ucznia, jego świeże spojrzenie na film, nie poprzedzone jeszcze analizą, dlatego najlepiej, aby dokończył kilka zdań, a następnie powrócił do swoich odpowiedzi pod koniec omawiania filmu. Czy nadal dokończyłby te zdania tak samo? Co by zmienił? Co by dodał, a co ujął z tego, co wcześniej napisał?

Uczeń powinien dokończyć zdania:

- Najbardziej zaskoczyło mnie w tym filmie...
- Gdybym znalazł się w tej sytuacji...
- Poruszyła mnie scena, w której...
- Nie wiem, czy bym potrafiła/potrafił zareagować jak...
- Współczuję...
- Teraz rozumiem...

**DWA ŚWIATY
JEDEN GŁOS
BEZ ODWROTU**



NIENAWIŚĆ, KTÓRĄ DAJESZ



Zadanie 2. CODE SWITCHING

Code switching to zjawisko polegające na dostosowywaniu zachowania do różnych środowisk. Dla społeczności afroamerykańskiej code switching to kolejna strategia przetrwania, która często odciska piętno emocjonalne.

Starr z trudem godzi życie w Garden Heights z tym w szkole Williamson. Ten aspekt historii Starr Thomas zaczerpnęła z własnej biografii. „Uczyłam się w prywatnym koledżu w Jackson w Missisipi dla klasy wyższej, a mieszkalam w getcie. Wychodziłam z domu, słuchając Tupaca, lecz gdy zbliżałam się do szkoły, zaczynałam słuchać Jonas Brothers. Myślałam, że muszę się tak zachowywać, żeby się dopasować. Z czasem zdałam sobie sprawę, że mogę lubić obydwa rodzaje muzyki”.

Poproś uczniów o odpowiedzi na pytania:

- Opisz zachowanie Starr w Garden Heights i Williamson. Wskaż różnice.
- Jakie emocje to wywołuje?
- Czy taka strategia jest konieczna?

Dyskusja

Zadanie 3. STEREOTYPY I UPRZEDZENIA

Zakładanie z góry, jaki ktoś jest, może prowadzić do stereotypów i ferowania niesprawiedliwych ocen - zarówno o pojedynczych osobach jak i o grupach.

Rozpocznij od dyskusji o koncepcji rasy i pochodzenia etnicznego. Napisz każde z tych pojęć na tablicy lub dużym arkuszu papieru i poproś uczestników, żeby sporządzili listę atrybutów związanych z obydwojema pojęciami. Zapisuj ich wypowiedzi. Następnie poproś o wymienienie pięciu różnych ras lub grup etnicznych. Przygotuj pięć dużych arkuszy papieru. Na górze każdego z nich napisz nazwę jednej, wymienionej wcześniej grupy.

Podziel uczestników na pięć grup. Rozdaj każdej grupie po jednym z pięciu arkuszy. Poproś, aby na swoim arkuszu wpisali jak najwięcej stereotypów, które stosowane są w stosunku do grupy, której nazwę mają w nagłówku swojego arkusza. Daj trzy minuty, aby zakończyli pracę. Zwróć uwagę na to, aby wpisywali stereotypy, które słyszeli (nie muszą w nie wierzyć).

Po zakończeniu pracy poproś uczestników, aby oddali swój arkusz grupie, która siedzi po ich prawej stronie. Poszczególne grupy mogą dopisać swoje stereotypy do listy. Ćwiczenie trwa do momentu otrzymania „swojego” arkusza.

Powieś plakaty i poproś, by uczestnicy zapoznali się z nimi.

Zakończ zajęcia dyskusją o tym ćwiczeniu. Zapytaj:

- Jak mogą czuć się osoby postrzegane przez innych stereotypowo?
- Co zauważyłeś w związku z tą listą stereotypów?
- Czy widzieliście wizualne przedstawienia stereotypów, np. w programach telewizyjnych, filmach?
- Czy stereotypy mogą powodować niewłaściwe zachowania jednych ludzi wobec innych?

**DWA ŚWIATY
JEDEN GŁOS
BEZ ODWROTU**



NIENAWIŚĆ, KTÓRĄ DAJESZ

Zadanie 4. THUG LIFE

Tytuł filmu nawiązuje do koncepcji THUG LIFE, Tupaca Shakura, akronimu słów: The Hate Give Little Infants Fucks Everybody (Nienawiść, którą dajesz małym dzieciom, szkodzi wszystkim).

- Jak rozumiesz to zdanie?
- Jak silna jest rola wychowania?
- Która z postaci symbolizuje „małe dziecko”?
- Jakie polskie przysłowie jest znaczeniowo tożsame ze słowami Tupaca?
(Odpowiedź: Czym skorupka za młodu...)

Tupac uważał, że zbieramy to, co zasiejemy. Rany jakie sobie zadajemy, przechodzą z pokolenia na pokolenie. Jeśli nie przestaniemy się krzywdzić, przyszłe pokolenia będą miały takie same problemy. Film jest tego metaforą. Młodzieńcy TJ Wright debiutujący na ekranie jako Sekani uosabia ideę filmu. „Sekani to małe dziecko, o którym mówi Tupac”, rozwija myśl Tillman. „Widzi, jak policja rzuca jego ojca na ziemię. Widzi jak członkowie gangu strzelają, żeby zastraszyć Starr i zniechęcić ją do zeznawania w sądzie. Sekwencja z Sekani i bronią stanowi emocjonalny rdzeń filmu”.



Zadanie 5. Życie nastolatków.

Jednym z tematów, jakie można poruszyć na lekcji po obejrzeniu filmu „Nienawiść, którą dajesz” jest porównanie życia rodzinnego, szkolnego i towarzyskiego nastolatków w Stanach Zjednoczonych i w Polsce. Omówienie podobieństw i różnic między życiem polskich i amerykańskich nastolatków w dyskusji, z wykorzystaniem wcześniej obejrzanych filmów o amerykańskich nastolatkach, a także danych zaczerpniętych z artykułów i książek.

Zebranie wniosków.

	życie rodzinne	życie szkolne	życie towarzyskie
polski nastolatek			
amerykański nastolatek			

Podsumowanie w formie odpowiedzi na pytania, z czego wynikają istniejące różnice i jaki mają wpływ na dorosłe życie poszczególnych nastolatków.

DWA ŚWIATY JEDEN GŁOS BEZ ODWROTU



NIENAWIŚĆ, KTÓRĄ DAJESZ

Zadanie 6. RASIZM

Czym jest dyskryminacja?

Ćwiczenie: Uczniowie dzielą się na siedem grup (odliczanie do siedmiu). Grupy mają za zadanie stworzyć definicje następujących pojęć: seksizm, homofobia, antysemityzm, ksenofobia, rasizm, islamofobia, neonazizm. Przedstawiają swoje propozycje.

Zadanie 7. TOŻSAMOŚĆ

Kiedy społeczność Garden Heights zaczyna domagać się sprawiedliwości dla Khalila i rozchodzą się wieści o udziale Starr w tym tragicznym wydarzeniu, dziewczyna stopniowo traci grunt pod nogami. Rozpoczyna podróż ku samopoznaniu, pełną ważnych prawd i odkryć na własny temat. Poszukuje swojej tożsamości.

Czym jest tożsamość? Co ma wpływ na kształtowanie się tożsamości człowieka?

Dyskusja

Zadanie dla uczniów: wypiszcie do jakich grup należycie, kim jesteście. Wypiszcie minimum dziesięć cech, np. jestem kobietą, jestem niska, jestem czytelnikiem, gram na pianinie, znam język angielski, lubię gotować, jestem urodzona w tym mieście, nie umiem pływać, boję się pajaków, mam psa. Czy to jest wszystko, co mówi o Tobie? (Nie). Czy to powoduje, że ktoś o odwrotnych cechach jest gorszy/lepszy od Ciebie? (Nie).

Tożsamość jest to nasza przynależność do wielu grup, dlatego, tak jak na Waszych kartach, składa się z wielu fragmentów. Często nie mamy świadomości tego, że należymy do pewnych grup, bo przynależność do nich wydaje nam się oczywista (np. kolor skóry, płeć, pochodzenie). W różnych sytuacjach identyfikujemy się z różnymi grupami i nikt nie jest wyłącznie kimś, np. kobietą, Romem, nauczycielem czy policjantem. Nie da się ludzi określić ani ocenić jedynie na podstawie płci, narodowości, wyznania czy wykonywanego zawodu, gdyż jest to tylko niewielka część tego, kim są i co sobą reprezentują.

Zadanie 8. PRZEMOWA

„Słuchajcie uważnie, tego co wam powiem, bo to może ocalić wam życie”. Scenariusz napisany przez Audrey Wells zaczyna się od „Przemowy” jaką ojciec Starr, Maverick wygłasza swoim dzieciom. Czy pamiętasz treść przemowy Mavericka? („Trzymaj ręce tak, żeby były widoczne. Nie wykonuj żadnych gwałtownych ruchów. Odzywaj się tylko wtedy, kiedy cię o coś zapytają”).

W filmie „przemowa” pojawia się dwukrotnie, gdy cały film wieńczy wystąpienie Starr podczas demonstracji. Czy pamiętasz przemowę Starr?

- Czym się różnią od strony formy?
- Jaki jest ich cel?
- Czy ten cel zostaje osiągnięty?
- Napisz przemowę, w której przekonasz słuchaczy do swojej tezy. Można pozostawić uczniom dowolność podjętego tematu lub dać karty z tematami gotowymi.



DWA ŚWIATY JEDEN GŁOS BEZ ODWROTU



NIENAWIŚĆ, KTÓRĄ DAJESZ

Zadanie 9. RODZINA

„Rodzina Carterów musi zmierzyć się z wieloma wyzwaniem, lecz przez cały czas łączy ich głęboka miłość, przyjaźń i siła, jaką czerpią z siebie nawzajem”, mówi Stenberg. „To bardzo ważne, że mogliśmy zobaczyć to na ekranie”.

Maverick przygotowuje swoje dzieci do funkcjonowania w świecie, zaszczepiając im poczucie własnej wartości i świadomość swoich praw. Jest zarówno opiekuńczy jak i wspierający. Stenberg tak opisuje relację ojca z córką. „Jest wobec niej bardzo serdeczny i kochający, lecz także stanowczy, gdyż dostrzega jej wielki potencjał i oczekuje, iż ona go w pełni zrealizuje”.

- Jakie cechy sprzyjają spajaniu rodziny?
 - Czy można uwolnić się od przeszłości?
- (Na podstawie historii postaci Mavericka i Kinga)



Zadanie 10. ZNAJ SWOJE PRAWA

Lekcje, jakie Starr odebrała od ojca dają jej mocny fundament, na którym może szukać własnej tożsamości. „Maverick nauczył ją recytować z pamięci Black Panther Ten Points Program:

Oto czego się domagamy i w co wierzymy...

1. Domagamy się wolności. Potrzebujemy władzy, aby stanowić o losach naszego, czarnego społeczeństwa.
2. Domagamy się zatrudnienia w pełnym wymiarze godzin dla naszych ludzi.
3. Domagamy się zakończenia kradzieży dokonywanych przez kapitalistów na naszej społeczności.
4. Domagamy się zapewnienia przyzwoitego dachu nad głową, godnego do schronienia dla istoty ludzkiej.
5. Domagamy się rzetelnego wykształcenia dla naszego ludu. Chcemy takich nauczycieli, którzy nauczać będą nas prawdziwej historii i roli, jaką odgrywa nasze społeczeństwa w dniu dzisiejszym.
6. Domagamy się tego, aby wszyscy czarni mężczyźni zostali zwolnieni ze służby wojskowej.
7. Domagamy się natychmiastowego zakończenia BRUTALNOŚCI POLICJI i MORDERSTW czarnych obywateli.
8. Domagamy się wolności dla wszystkich czarnych mężczyzn przetrzymywanych w więzieniach i aresztach federalnych, stanowych, okręgowych i miejskich.
9. Domagamy się tego, aby wszyscy czarni ludzie, którzy staną przed sądem, sądeni byli przez ławę przysięgłych, w której zasiadą osoby im równe lub pochodzące z tej samej grupy etnicznej, tak jak określa to Konstytucja Stanów Zjednoczonych.

DWA ŚWIATY JEDEN GŁOS BEZ ODWROTU



NIENAWIŚĆ, KTÓRĄ DAJESZ

10. Domagamy się ziemi, chleba, zapewnienia dachu nad głową, wykształcenia, odzieży, sprawiedliwości i pokoju. Chcemy sprawować polityczną kontrolę nad naszym własnym, czarnym i zjednoczonym społeczeństwem.

A czy Ty wiesz, jakie prawa Ci przysługują?

Po II Wojnie uchwalono Powszechną Deklarację Praw Człowieka.

- Co to znaczy, że jest powszechna?

Uczniowie: Obowiązuje wszystkich

Poproś kilku uczniów o przeczytanie przykładowych praw człowieka:

- Wszyscy ludzie rodzą się wolni i równi w swych prawach

Każdy człowiek posiada:

- ✓ Prawo do życia, wolności i bezpieczeństwa.
- ✓ Prawo do równego traktowania przed sądem.
- ✓ Prawo do ochrony przed dyskryminacją i nienawiścią z powodów różnic rasowych, płci, religii, narodowości czy języka.
- ✓ Prawo do wolności poglądów i swobodnego ich wyrażania.
- ✓ Prawo do wolności myśli, sumienia i religii.

Skupcie się na dwóch przedostatnich prawach, czyli na prawie do ochrony przed dyskryminacją i nienawiścią z powodów różnic rasowych, płci, religii, narodowości czy języka oraz na prawie do wolności poglądów i swobodnego ich wyrażania, czyli mówiąc prościej, na wolności słowa.

- Czy nie sądzicie, że te dwa punkty wchodzi z sobą w pewien konflikt?
- Czy w takim razie można powiedzieć wszystko, czy jednak nie?

Zadanie 11. TWÓJ GŁOS MA ZNACZENIE

Sceny z protestu są kulminacją drogi, jaką Starr musi przejść, żeby odnaleźć swój głos. „To moment, w którym Starr staje po stronie własnych przekonań, w pełni akceptuje środowisko, z którego pochodzi”, mówi Stenberg.

W filmie słyszymy zdania:

„Muszę przemówić w jego imieniu?”

„Odnajdź swój głos i zmień świat”

„Jeśli jesteś gotowa – mów. Nie pozwól nikomu się uciszyć”

- Jakie cechy bohaterki pozwalają jej podjąć się wystąpienia?
- Czy Wasze zdanie się liczy?
- Czy Wasza opinia ma znaczenie? Kiedy? Czy Wasze komentarze on-line mają znaczenie?
- Jak wykorzystać swój głos w słusznej sprawie?

Zadanie 12. AUTORYTETY

Na ostateczny kształt tożsamości Starr znaczący wpływ miała prawniczka i działaczka społeczna, April Ofrah. Postać, grana przez Issę Rae, jednoczy społeczność Garden Heights, by razem domagać się sprawiedliwości dla Khalila.

Czy obecność dorosłego mentora jest pomocna? Kto dla Ciebie jest autorytetem?

